

ZENEI PERCEPCIÓS KÉPESSÉGEK ONLINE DIAGNOSZTIKUS MÉRÉSE ÓVODÁS KOROSZTÁLYBAN

Asztalos Kata

SZTE JGYPK Tanító- és Óvóképző Intézet, SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: online, diagnosztikus mérés; kisgyermekkorú zenei képességek; zenei percepció

Az elmúlt évtized technikai fejlődésének köszönhetően a technológia alapú mérés-értékelés egyre nagyobb szerepet kapott a kisgyermekkorú kognitív képességek vizsgálatában is. Kutatások bizonyították, hogy minél korábban történik a beavatkozás, annál eredményesebb a fejlesztési folyamat. Ehhez azonban olyan mérőeszközökre van szükség, amelyek objektív, megbízható információt biztosítanak a kisgyermekkorú nevelés résztvevői számára a képességek fejlettségéről.

Kutatásunk célja az volt, hogy feltárjuk a zenei percepció mérési lehetőségeit az óvodás korosztályban, adatokat gyűjtsünk a gyermekek zenei hallási fejlődéséről innovatív, játékos, gyermekbarát online környezetben. A kutatásban 2008-ban született (a mérés időpontjában öt- és hatéves) gyermekek (N=202) vettek részt szegedi óvodákból. A tesztfelvétel az eDia online diagnosztikus rendszerrel valósult meg. A gyermekek saját óvodájuk termeiben oldották meg a feladatokat tabletek és fülhallgatók segítségével. Az adatfelvételt vezető mérőbiztosok bemutatták a gyerekeknek az eszköz használatát, segítettek begyakorolni a szükséges mozdulatokat. A teszt tartalmazott próbafeladatokat, gyakorlási lehetőséget, így a kitöltés nem okozott gondot az óvodások számára. A feladatok megoldását narrátor is segítette. A felhasznált rövid zenei részleteket *Kodály Zoltán* és *Forrai Katalin* zenepedagógiai munkái alapján dolgoztuk ki. A teszt 34 zárt ítemet tartalmaz (Cronbach- $\alpha=0,72$). A négy szubteszt a hangmagasság-, dallam- és ritmusdiszkriminációt, továbbá a vizuális kapcsolat képességét méri. A teszt átlaga és szórása alapján megfelel a választott korosztály képességszintjének (átlag=44,67; szórás=14,52). Az eredmények alapján a legkönnyebb feladatnak a ritmusdiszkrimináció (átlag=49,87; szórás=14,52), míg a legnehezebbnek a dallamdiszkrimináció (átlag=38,57; szórás=19,55) bizonyult.

Az eredmények felhasználhatók a gyermekek tudatos fejlesztésének megalapozásához. A kutatás során igazoltuk a teszt alkalmazhatóságát az átlagos óvodai környezetben. A gyermekek nagy örömmel fogadták a játékos feladatokat és a tablettel való munka külön élményt jelentett számukra. Az eredmények további elemzése a jövőben lehetővé teszi egy komplex zenei fejlesztőprogram kidolgozását az óvodás korosztály számára.

A kutatás az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával a TÁMOP 3.1.9-11/1-2012-0001 azonosító jelű „Diagnosztikus mérések fejlesztése” című kiemelt projekt keretében valósult meg.